

Ordförande har ordet

Klara dagar, prutgäss längs havet, fruktträden går i gult och rött, ålhomorna töms, öring i Verkeån, de sista blåklockorna fladdrar i vinden - det är nu Haväng är som bäst. Hösten då lugnet sänker sig efter sommarens aktiviteter.

Haväng

"Fiskeflottan" i Vitemölla hamn

Ålfiske vid Haväng

Ålfisket mellan Klammersbäck och Knäbäck drivs idag av bröderna Erik och Thomas Hansson. De arrenderar sträckan mellan Klammersbäck och Verkeån av Högstads Gods. Sträckan mellan Verkeån och Knäbäck arrenderar de av militären.

Tio ålahommar ryms på sträckan. Under de tre "ålamörkerna", perioder då månen lyser med sin frånvaro, från augusti till november, så fångas ca 1000 kilo ål per homma. Ålen måste vara minst 65 cm för att vara lovlig och genomsnittsvikten på en ål är ca 6-700 gr.

Hommorna måste vittjas varje dag. Det är ett hårt arbete när havet är oroligt, vinden kall och havet kyligt. Kroppen slits hårt i förtid av tunga lyft.

I år har fångsterna hitintills varit bra men paradoxalt nog så är det svårt att sälja ålen eftersom den har hamnat på den röda listan över utrotningshotade arter. De stora butikskedjorna säljer inte längre ål utan man är hänvisad till mindre fiskaffärer och rökerier. Även dessa känner av en minskad efterfrågan.

Både Erik och Thomas säger att det finns gott om ål och man tycker att det är vansinnigt att det istället säljs odlad ål från Kina.

- Ett av hoten mot ålen är fransmännens fiske av glasål eftersom denna är så liten att det går åt många ålar till en portion. Fisket av glasål borde begränsas, påpekar de båda. Tonvis med ål dödas också i de många kraftverkens turbiner i samband med vandringen.

De bägge bröderna säger också att torskens återkomst till Östersjön och att det finns gott om sill här, även om den är liten. Man tycker att det är alltför hårda regler som numera styr yrkesfisket i Östersjön. Idag är det nästan omöjligt att få en yrkesfiskarlicens och ännu svårare att få tillstånd att fiska torsk. Man litar inte på att det lönar sig att göra de stora investeringar som är nödvändiga eftersom hela frågan har blivit en politisk tvistefråga mellan länderna inom EU.

Thomas är 58 år och Erik är 60. De säger att genomsnittsåldern på yrkesfiskarna i Östersjön är 58 år. Eftersom det är så svårt med tillstånden och osäkert med investeringar, så tror de inte på att det kommer en ny generation som tar över när de slutar med fisket.

Framtidsutsikterna låter onekligen lite dystra. Det vore katastrofalt om vi skall köpa vår fisk från stora odlingar i Asien, fisk som sedan fraktas till Östersjöns kustlandskap där vi sedan urminnes tider har haft ett småskaligt fiske och fångsten konsumerats i södra Sverige. Livet med båtar och bojar, garn och hommor, vimplar och skriande måsar längs Haväng stränder måste ges möjlighet att leva vidare.

Bröderna Thomas och Erik Hansson, ålfiskare vid Haväng.

Aktiviteter

Havängsvandring

Småkryp på väg upp för "studier".

Från närstudier av småkryp längst ned på näringslistan till beskrivning av havsöringens livscykel fick vi uppleva under årets Havängsvandring. Den leddes initierat av Christer Brönmark, sötvattensexpert från Limnologen vid Lunds Universitet. Havsöringen hade tidigt gått upp i ån i år och visade sig med krumbuktande hopp ovan ytan. Småkrypen hävades upp och studerades noga.

Mycket nytt om Verkeån fick intresserade veta.

Verkeån är unik med att under lång tid ha klarat sig utan större miljöpåverkan, vilket många andra skånska åar drabbats av. Relativt jämn temperatur och rik växtlighet ovanför åns yta ger mycket bra förutsättningar för ett rikt liv. Skuggande lövverk håller temperaturen nere och föder ett myllrande insektsliv.

Havsöringen som ligger längst upp på näringskedjan har här perfekta förutsättningar att reproducera sig. Ca 10 000 smolt följer årligen med strömmarna ut i havet, efter 2 års vistelse i ån. Efter ytterligare 3-4 år i Östersjön,

med bl. a skarpsill som föda, återvänder öringen för lek med början i augusti fram till december. Den kan då väga mellan 1,5-4 kg.

Småkrypen (märlkräftor, dagslände- och nattslädelarver, mm) varierar beroende på om det är stenbotten som vid utloppet eller sandbotten längre upp. Stenbotten studerades noga med hävning och sedan närstudier i de vita karen.

Arrangemanget var mycket populärt och de två timmarna rann snabbt iväg.

Havängskväll

Inleddes med Årsmöte där styrelsen fick fortsatt förtroende. Medlemsavgiften höjdes från 80 kr till 100 kr för huvudmedlem på Årsmötets begäran.

Därefter kåserade **Rolf Gustavsson**, SvD:s Bryssel korrespondent med rötter från Österlen om intressanta möten, -allt från skolkamrater från Gislöv till kända världspolitiker.

Russin&Mandel, fyra musikaliska ungdomar från S.Rörum, bjöd på nymodern sång och musik.

Claes-Göran Söllgård, en återkommande och populär gäst, läste Piratens "Kiviks Marknad - Dagen innan" med mustig inlevelse.

Aktuella frågor

Renovering av Örakarsfallen. Som vi tidigare nämnt har föreningen engagerat sig i att få tillstånd en renovering av Örakarsfallen, som nu går in i ett konkretare skede. Projekteringen har påbörjats.

Föreningen

Föreningens hemsida

Adressen är: www.havangs-utemuseum.se

Samtliga foto J.Jonasson

Havängs Museiförening
Kyrkbacken 1, 277 37 Kivik
Tfn 0414-74016
Bg 5932-9680

